

HerbArt: art i ciència en confluència

La Trobada Internacional Herbart és un projecte de col·laboració entre científics i artistes procedents de diferents universitats i escoles d'educació superior, programat entre l'abril del 2019 i l'abril del 2020, a Barcelona.

Els artistes i els investigadors en botànica participants es reuneixen per a compartir processos, identificar territoris de col·laboració interdisciplinària i trobar confluències entre la creació artística, la genètica i l'evolució de les plantes, partint de l'herbari com a arxiu compartit. L'herbari és abordat com a font d'inspiració, estudi i reflexió, des de les mirades creativa i científica. Aquest magnífic arxiu visual i tàctil permet acostaments i lectures diverses. La matèria, la textura, la forma i el color són font d'informació plural per generar continguts narratius, visuals i creatius.

Es proposa obrir les portes als infinits camps d'observació i experimentació que potencialment conté l'herbari com a arxiu i font de coneixement: físicament (plecs, papers, colors, formats, imatges ...) i conceptualment (col·leccions, acumulacions, inscripcions, narracions, propostes perceptives ...). Tot és possible a partir del treball d'elaboració del científic, sota la mirada atenta de l'artista: l'ull i la mà, units a l'intel·lecte i les sensacions, s'uneixen per generar un discurs creatiu. La complicitat i els coneixements compartits obren noves vies d'exploració i aproximació al tema. Es generen i enforteixen aliances entre la ciència i l'art i, així mateix, entre la recerca, la docència i la transferència en el context d'educació superior.

El projecte s'estructura en dues fases, que es materialitzaran a Barcelona entre l'abril del 2019 i l'abril del 2020:

- Una primera fase en què s'organitza una Trobada Internacional amb sessions plenàries, visites i anàlisis de les principals col·leccions botàniques conservades a Barcelona.
- Una segona fase que contempla una exposició artística i una publicació del procés creatiu interdisciplinari.

Equip:

El col·lectiu Recolectoras està compost pel grup d'artistes: Graciela Machado, Facultat de Belles Arts, Universitat de Porto, Portugal; Eva Figueras Ferrer, Facultat de Belles Arts de Barcelona, UB, Espanya; Manuela Candini, Acadèmia de Belles Art de Bologna, Itàlia; Francesca Genna, Acadèmia di Belles Arts de Palermo, Itàlia; Maristela Salvatori, Institut d'Arts, Universitat Federal de Rio Grande do Sul, Porto Alegre, Brasil; Márcia Regina Pereira de Sousa, Centre d'Arts, Universitat Federal de Pelotas, Brasil i el grup d'investigadores LAMP i professores de la Facultat de Belles Arts de Madrid, UCM, compostat per Marta Aguilar Moreno, Gemma Navarro Goig, Carmen Hidalgo de Cisneros Wilckens, Mónica Oliva Lozano i Ángela Cabrera Molina de l'Escola Superior de Disseny de Madrid. Hi participen també Mar Redondo, Pilar Rosado i Ma. Dolors Tapias de la Universitat de Barcelona, Antoni P. Vidal de Graviart, Pere Freixa de la Universitat Pompeu Fabra i Sylvie Bussières de la Fàbrica de les Arts Roca Umbert.

El col·lectiu artístic Recolectoras treballa a partir de l'arxiu, de la recol·lecció i acumulació d'imatges, fotografies, llibres, objectes que descriuen i anuncien un posicionament artístic on vivències, records, coneixement, experiència i experimentació, reflexió, debat, participació, comunicació i creació s'uneixen al grup combinant el llenguatge de la gràfica amb el de la cultura visual

contemporània, on ciència i art es inciten mútuament, els mètodes de treball i experimentació s'entrecreuen, es retroalimenten i amplien. L'art, la ciència i el pensament són els protagonistes.

El col·lectiu Recolectoras explicita les similituds amb el treball dels botànics, recol·lectors de vegetals i plantes, preservadors del mitjà que, amb rigor científic, s'arxivem meticulosament cadascun dels seus troballes i els custodien perquè futures generacions puguin continuar la seva tasca.

El grup de científics està compost per investigadors de l'Institut Botànic de Barcelona (IBB, CSIC-ICUB), centre mixt format pel Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) i l'Ajuntament de Barcelona, i del Laboratori de Botànica de la Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació de la Universitat de Barcelona (UB). En formen part Sònia Garcia, Teresa Garnatje, Airy Gras, Oriane Hidalgo, Neus Ibáñez, Neus Nualart, Joan Vallès i Daniel Vitales.

Desenvolupament del projecte

El projecte contempla dues fases:

FASE I

La seu de la Trobada Internacional Herbart és a les Facultats de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació i Belles Arts de la Universitat de Barcelona i a l'Institut Botànic de Barcelona, del 8 al 12 d'abril del 2019.

La Trobada s'organitza en sessions plenàries de treball en col·laboració entre artistes i botànics per compartir els processos de recerca, creació i transferència de coneixement de les dues disciplines, en l'àmbit universitari. Acompanyen les sessions plenàries conferències impartides per especialistes, amb l'objectiu d'abordar el tema "naturalesa, ciència i art" des de diferents disciplines. Aquestes sessions plenàries s'imparteixen a les facultats de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació i Belles Arts de la UB.

Complementen les sessions plenàries les **visites a**:

1. El Jardí Botànic, el Jardí Botànic històric i l'Institut Botànic (IBB) per a conèixer l'herbari i la biblioteca. Visita guiada a càrrec d'Airy Gras, Neus Ibáñez i Neus Nualart.
2. L'herbari de la Universitat de Barcelona (CRAI Centre de Documentació de Biodiversitat Vegetal). Visita guiada per Roser Guàrdia.
3. La col·lecció de llibres d'artista del CRAI Biblioteca de Belles Arts de la Universitat de Barcelona. Organitza: Mònica Arenas.
4. El jardí de l'edifici històric de la Universitat de Barcelona. Visita guiada per Joan Vallès.
5. Passejant per la Barcelona modernista: jardins perennes en l'arquitectura. En aquest itinerari farem un viatge en el temps per traslladar-nos a l'època del Modernisme, finals del segle XIX i principis del segle XX. Iniciarem el passeig en el nucli de l'antiga ciutat de Barcelona, al taller de

restauració CHROMA des d'on iniciarem el recorregut i reconeixem les diferents tècniques aplicades a l'arquitectura: pedra, mosaic, ceràmica, etc. Aquestes arts són transformades en jardins perennes durant el Modernisme, ja que la naturalesa va ser la principal font d'inspiració dels artistes. Des dels carrers irregulars i estrets de Ciutat Vella, ens traslladarem a l'Eixample barceloní amb la regularització i extensió de l'urbs, on l'arquitectura modernista va tenir un paper primordial. Observarem edificis de diferents tipologies: botigues i espais destinats a l'oci o l'illa de la discòrdia amb les Cases Lleó Morera, Amatller i Batlló. La joieria Bagues-Masriera ens convidarà a veure el procés de realització de peces modernistes on la natura esdevé també com en l'arquitectura font d'inspiració. Acabarem el nostre recorregut al Palau de la Música Catalana veritable exemple d'un jardí perenne i símbol de les arts aplicades a la construcció. Visita guiada per Fátima López i Marta Saliné.

6. Col·lecció del Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC). Organitza: Francesc Quílez Corella.

Conferències:

Misericòrdia Anglès: *Jardín y arte en la filosofía de Byung-Chul Han.*

Albert Cubeles i Teresa Garcerán: *Jardín, territorio común de Arte y Botánica.*

Joan Fontcuberta: *Art i Wunderkammer.* Aula Magna.

Isik Güner: *Being a botanical artist.*

Oriane Hidalgo: *Botánica: entre arte y ciencia.*

Pere Freixa: *El somni cibernètic: serendipitat, art, biologia i màquines.*

Joan Vallès: *Etnobotànica: persones, plantes, cultura i benestar. Aspectes generals i situació i perspectives als Països Catalans.*

El resultat previst d'aquesta primera fase del projecte és:

1. Realització de registres documentals per elaborar un reportatge fotogràfic i un audiovisual de l'experiència de col·laboració.
2. Concreció i descripció del projecte expositiu previst per a l'abril del 2020: format, contingut (processos tècnics de les creacions artístiques i les aportacions científiques) i els possibles espais d'exhibició s'especificaran en aquesta fase del treball.
3. Debat sobre la publicació i els possibles continguts (la presentació del projecte, el relat de les accions i resultats de la Trobada contemplat en la fase I -les conferències, el reportatge de les evidències de les sessions plenàries, les visites, etc. , el catàleg de l'exposició). Concreció i descripció del disseny de la publicació.

FASE

II

La segona fase se centra en la producció de materials i obres per a l'exposició a l'espai / als espais expositius acordats i en la publicació resultant. Tots dos esdeveniments estan previstos per a l'abril del 2020, coincidint amb la festivitat de Sant Jordi.

PLA DE TREBALL FASE I

Trobada Internacional HerbArt, del 8 al 12 d'abril de 2019

Dilluns 8 d'abril

De 9,30 h. a 14 h.

Inauguració. Dr. Salvador García. Vicerector d'Arts, Cultura i Patrimoni de la UB.

Conferència d'Oriane Hidalgo: Botànica: entre art i ciència.

Sessió plenària entre equip de treball.

Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació. Campus Diagonal, Av. Joan XXIII, 27-31. Aula B-101.

De 14 h a 16 h Dinar Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació.

De 16 h a 18 h Sessió plenària a la Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació.

19,15 h. Conferència: Etnobotànica: persones, plantes, cultura i benestar. Aspectes generals i situació i perspectives als Països Catalans. Sala Nicolau d'Olwer. Institut d'Estudis Catalans (IEC). Carrer del Carme, 47.

Dimarts 9 d'abril

De 10 h a 12.30 h. Visita Museu Nacional d'Art de Catalunya. Palau Nacional, Parc de Montjuïc, s/n

De 13 h a 16 h. Visita al Jardí Botànic històric. Dinar pícnic.

16,30 h. a 19h. Visita a l'Institut Botànic (IBB). Passeig del Migdia, s / n.

Dimecres 10 d'abril

De 9 h a 13h. Visita Barcelona Modernista. Passejant per la Barcelona modernista: jardins perennes en l'arquitectura. Lloc de trobada: CHROMA Restauració del Patrimoni Arquitectònic. C / Escudellers Blancs, 3bis.

De 14 h a 15 h. A concretar.

De 16 h a 17 h. Conferència Misericòrdia Anglès: *Jardí i art en la filosofia de Byung-Chul Han*.

De 17 h a 18 h. Albert Cubeles i Teresa Garcerán: *Jardí, territori comú d'Art i Botànica*.

De 18 h a 19 h. Isik Guner: *Being a botanical artist*.

Sala Gabriel Oliver. Facultat de Filologia. Edifici Històric UB. Adreça. Gran Via de les Corts Catalanes, 585. Obertes al públic.

Dijous, 11 de abril

De 10 h a 13 h. Visita a l'Herbari de la Universitat de Barcelona (CRAI Centre de Documentació de Biodiversitat Vegetal). Visita a la col·lecció de Llibre d'Artista del CRAI Biblioteca de Belles Arts de la Universitat de Barcelona. Campus Diagonal, C/ Baldiri Reixac, 2.

De 13 h a 14,30 h. Dinar Parc Científic. Campus Diagonal, C/ Baldiri Reixac, 2.

15,30 h. El jardí de l'edifici històric de la Universitat de Barcelona (UB). Gran Via de les Corts Catalanes, 585.

17,30 h. Conferència Joan Fontcuberta: Art i Wunderkammer. Aula Magna. Edifici històric UB. Gran Via de les Corts Catalanes, 585. Oberta al públic.

Divendres 12 d'abril

De 9,30 h a 13 h. Sessió plenària a la Sala de Juntes de la Facultat de Belles Arts. Campus Diagonal, C/ Pau Gargallo, 4.

De 13 h a 14 h. Conferència Pere Freixa: *El somni cibernètic: serendipitat, art, biologia i màquines*. Sala de Juntes de la Facultat de Belles Arts. Oberta al públic.

De 14 h a 16 h. Dinar Parc científic. Campus Diagonal, C/ Baldiri Reixac, 2.

De 16 h a 18 h. Sessió plenària i clausura de la Trobada. Sala de Juntes de la Facultat de Belles Arts.

Horari	Dilluns 8	Dimarts 9	Dimecres 10	Dijous 11	Divendres 12
Matí	Inauguració Conf. O. Hidalgo Sessió plenària Farmàcia	Visita MNAC Jardí botànic històric	Visita Modernista	Visita Biblioteca BBAA i Herbari CRAI UB	Sessió plenària BBAA Conf. P. Freixa
Dinar	Farmàcia	Pícnic	Parc científic	Parc científic	Parc científic
Tarda	Sessió plenària Farmàcia Conf. J. Vallès IEC 19,15	Visita IBB/Jardí botànic	Conf. I. Güner Conf. M. Anglès Conf. A. Cubeles/T. Garcerán	Visita Jardí edifici històric UB Conf. J. Fontcuberta	Sessió plenària i clausura trobada

PARTICIPANTS

Marta Aguilar Moreno (1964). Doctora en Belles Arts per la Universitat Complutense de Madrid. Actualment és professora contractada doctora a la Facultat de Belles Arts (UCM). Imparteix assignatures de Dibuix i Gravat en el Grau en Belles Arts, Grau en Disseny i en el Màster Recerca en Art i Creació (UCM). Les seves línies d'investigació són el Gravat i les Tècniques d'Estampació històriques i actuals; Dibuix com a pensament; Llibre d'artista, llibre experimental i edicions de bibliofília; Art, Educació i Cultura Visual. Component del grup de recerca UCM El llibre d'artista com a materialització del pensament. Edició gràfica.

Misericòrdia Anglès Cervelló (Reus,1960). Llicenciada en Filosofia i Ciències de l'Educació. Doctora en Filosofia (UB). Research Fellow Postdoc a Glasgow University. Actualment professora agregada, Facultat de Filosofia UB. Membre d'Aporia. Grup de recerca en Filosofia contemporània, Ètica i Política. Imparteix assignatures de teoria del coneixement al Grau de Filosofia (UB) i d'ètica al màster "Ciutadania i Drets Humans" (UB) Les seves línies de recerca són la Filosofia catalana, la Il·lustració britànica i Teoria del coneixement. Innovació docent sobre la relació art i literatura amb la filosofia.

Mònica Arenas Ortigosa. Directora del CRAI Biblioteca de Belles Arts de la UB. Llicenciada en Documentació i Màster en Gestió i Direcció de Biblioteques i Serveis d'Informació. Responsable de l'adquisició, preservació, conservació i difusió de la col·lecció de llibre d'artista.

Sylvie Bussières (1964). Llicenciada en Arts Visuals, diplomada en Història de l'Art, Universitat Laval del Quebec. Ha participat en nombrosos programes d'artista en residència i exposicions a Canadà, Estats Units, Mèxic, Alemanya, Suècia i França. El seu treball es va iniciar amb intervencions en la naturalesa per evolucionar cap a recerques escultòriques utilitzant materials reciclats. Avui es decanta cap a propostes a partir de l'acumulació d'objectes i imatges humils servint-se de diferents mitjans (objet-trouvé, dibuix, collages, fotografia, vídeo).

Ángela Cabrera Molina (1970). Doctora en Belles Arts per la Universitat Complutense de Madrid. Des de 2003, pertany al Cos d'Arts Plàstiques i Disseny en l'especialitat de Dibuix Artístic i Color. Actualment es troba simultaniejant la seva activitat artística amb la docència a l'Escola Superior de Disseny de Madrid, on imparteix assignatures de la seva especialitat en estudis equivalents a Grau. És membre del Grup de Recerca UCM El llibre d'artista com a materialització del pensament. Les seves línies d'investigació són la infància, la il·lustració, el Llibre-Art i la didàctica del dibuix aplicat al disseny.

Manuela Candini. Llicenciada en Pintura a l'Acadèmia de Belles Arts de Bolonya, Màster en educació secundària i superior. El 2003 obté la Càtedra AFAM del Ministeri d'Educació Pública. Titular de la Càtedra de Tècnica de la incisió-Art Gràfic a l'Acadèmia de Belles Arts de Bolonya, ensenya tècniques calcogràfiques Experimentals en les Especialitats d'Art Gràfic i d'Il·lustració per a l'Edició. Durant

anys ha estat promovent projectes artístics interdisciplinaris en Gràfica, el Llibre d'Artista i la Il·lustració Botànica en col·laboració amb l'Herbari i el Jardí Botànic de Bolonya i amb la Facultat de Belles Arts de Barcelona i Madrid.

Albert Cubeles i Bonet (1965). Historiador, especialitzat en història urbana i de l'urbanisme de Barcelona i a museografia. Tècnic en jardineria i paisatgisme, treballa en Parcs i Jardins Institut Municipal i és soci de Barchinona.cat. Ha estat professor del Departament d'Història de l'Art de la UB, ha impartit docència en el Màster en gestió d'institucions i empreses culturals i en el Màster de museografia i gestió del patrimoni cultural de la UB, i ha impartit diversos cursos a la UB, UIC i la UNED. Ha participat i col·laborat en nombrosos projectes museogràfics i multimèdia, ha participat també en jornades, simposis i congressos d'abast internacional i ha publicat nombrosos articles i diversos llibres.

Eva Figueras Ferrer (1963). Llicenciada en Belles Arts i en Ciències de l'Educació. Doctora en Belles Arts i Premi extraordinari de Doctorat en 1992 per la Universitat de Barcelona. Professora titular de la Facultat de Belles Arts de la UB i des de febrer de 2019 està acreditada per a l'accés al cos de catedràtics d'universitat. Ha publicat diversos llibres, articles i ha participat en diverses exposicions nacionals i internacionals. Les seves línies d'investigació són el Gravat no tòxic i les Tècniques d'Estampació històriques i actuals; Llibre d'Artista; Poètiques experimentals interdisciplinaris i Educació.

Pere Freixa (1966). Llicenciat i Doctor en Belles Arts per la Universitat de Barcelona. Postgrau en Sistemes multimèdia interactius per la Universitat Politècnica de Catalunya. És professor i investigador especialitzat en imatge i comunicació digital al Departament de Comunicació de la Universitat Pompeu Fabra i membre del grup de recerca Digidoc. Ha dirigit nombrosos cursos de postgrau d'imatge i de comunicació interactiva; actualment és director de la revista acadèmica Hipertex.net. Les seves línies d'investigació se centren en la imatge i fotografia digital i en la comunicació digital interactiva.

Joan Fontcuberta (Barcelona, 1955). Ha desenvolupat una activitat plural en el món de la fotografia com a creador, docent, crític, comissari d'exposicions i historiador. Professor visitant a universitats d'Espanya, França, Gran Bretanya i Estats Units, col·labora amb regularitat en publicacions especialitzades. Autor d'una dotzena de llibres d'història i assajos sobre la fotografia com "El beso de Judas. Fotografía y Verdad" (1997), "Ciencia y Fricción" (1998), "La cámara de Pandora" (2010) i "La Furia de las imágenes" (2016). Hi ha una trentena de monografies publicades sobre el seu treball de creació. Des de l'any 1974, en que va realitzar la seva primera exposició individual a Barcelona, la seva obra ha estat exposada en museus de tot el món (com el MoMA de Nova York, Art Institute de Chicago, IVAM de València, FOAM d'Àmsterdam, MEP de París) i ha estat adquirida per nombroses col·leccions públiques (com el MET de Nova York, MACBA de Barcelona, Folkwang Museum d'Essen, Centre Pompidou de París). Entre altres distincions, el 2013 ha estat guardonat amb el Premi Hasselblad.

Sònia Garcia Giménez (1977). Doctora en Farmàcia, especialitat botànica (2007). Actualment és investigadora del programa Ramón i Cajal a l'Institut Botànic de Barcelona (CSIC). Ha publicat 67

articles en revistes nacionals i internacionals i capítols de llibre. La seva línia d'investigació principal és l'organització i l'evolució del genoma en plantes silvestres.

Teresa Garcerán Paloma (1956). Llicenciada en Filologia hispànica i Tècnica especialista en jardineria. Tècnica del Programa de Biodiversitat d'Ecologia Urbana de l'Ajuntament de Barcelona. Ha publicat articles en revistes nacionals i internacionals i llibres. Ha participat en equips multidisciplinaris en la redacció i execució de projectes de paisatge. Ha impartit cursos i conferències relacionades amb la jardineria i els jardins. Les seves línies de recerca i interès són la història dels jardins, les relacions entre literatura i jardins i els projectes de jardins i paisatge.

Teresa Garnatje Roca (1960). Doctora en biologia. Científica titular del CSIC a l'Institut Botànic de Barcelona. Ha publicat de 167 articles, 128 dels quals, en revistes indexades, llibres i capítols de llibre. Les seves línies d'investigació són la biologia evolutiva i l'etnobotànica.

Francesca Genna (1967). Llicenciada en Pintura i especialitzada en Gravat a Florència. Artista, investigadora i professora de gravat experimental, nous materials i xilografia a l'Acadèmia de Belles Arts de Palerm (Itàlia). Les seves línies d'investigació són el Gravat no tòxic i el Llibre d'Artista. Ha escrit "Materiali i Metodi per l'incisione sostenibile" (2015) i diversos articles en revistes i catàlegs nacionals i internacionals. Col·labora amb diverses universitats internacionals (València, Barcelona, Madrid, Nuremberg, Berlín, Porto Alegre). Artista convidada a la residència de Assilah (Marroc) 2017. El seu treball gràfic és exposat regularment i està inclòs en diverses col·leccions públiques i privades.

Airy Gras Mas (1988). Llicenciada en Biologia. Màster en Biodiversitat i en Fitoteràpia. Actualment està cursant el doctorat. Ha publicat 11 articles en revistes nacionals i internacionals i 44 capítols de llibre. La seva línia d'investigació és l'etnobotànica.

Roser Guàrdia. Doctora en Ciències Biològiques. Ha estat professora associada a la Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona i a la Facultat de Ciències de la Universitat Autònoma. És conservadora de l'herbari de la Universitat de Barcelona des de 2001. És la responsable de la informatització i digitalització de l'herbari i de la col·lecció de fruits i llavors.

Işık Guner (1983). Va estudiar Enginyeria Ambiental a la Universitat de Màrmara a Istanbul. Després de la seva graduació, 2006, va començar a treballar a temps complet com a Artista Botànica. Entre els seus llibres i projectes destacar "Plants from the Woods and Forest of Xile", "Transylvania Florilegium", "Beauty of Orchids, la Xina" i "Plants of Nepal". Actualment treballa com a tutora en Diploma Botanical Illustration, RBGE i com a editora d'art de la "Illustrated Flora of Turkey". Properament publicarà el llibre d'educació "Draw from life".

Carmen Hidalgo de Cisneros Wilckens (1966). Doctora en Belles Arts i Llicenciada en les especialitats de Pintura i Gravat per la Universitat Complutense de Madrid. Professora Contractat Doctor en la Facultat de Belles Arts UCM, on imparteix assignatures de dibuix i gravat. Artista visual i investigadora en el grup UCM El Llibre d'artista com a materialització del pensament. Edició gràfica. Ha realitzat projectes de pintura, dibuix, obra gràfica i llibre-art, difosos a través de nombroses fires i exposicions individuals i col·lectives. Participa activament en congressos, seminaris i Projectes d'Innovació de la Qualitat Docent. Compta amb diferents articles i publicacions. Les seves línies d'investigació són el llibre com a objecte d'art, l'obra gràfica contemporània i les interrelacions del dibuix experimental i l'animació 2D.

Oriane Hidalgo (1976). Doctora en Biologia. Investigadora Ramón i Cajal a la Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació UB. Ha publicat 60 articles en revistes nacionals i internacionals, i un capítol de llibre. Les seves línies d'investigació principals són l'origen i la diversificació de flors i inflorescències i el significat evolutiu de l'extraordinària diversitat de genomes en plantes.

Neus Ibáñez Cortina (1976). Doctora en Biologia (2006). Actualment conservadora de l'herbari de l'Institut Botànic de Barcelona (CSIC-Ajuntament de Barcelona) des de 2009. Ha publicat un total de 33 articles i capítols de llibre. La seva línia d'investigació principal són els herbaris històrics i l'objectiu és donar a conèixer el valor dels herbaris en investigació.

Fàtima López Pérez (1982). Doctora en Història de l'Art, professora del Departament d'Història de l'Art de la UB i investigadora del grup de recerca GRACMON. És especialista en ornamentació vegetal modernista. Ha realitzat estades de recerca postdoctorals internacionals a París i Mèxic on estudia les plantes i les flors representades en l'Art Nouveau.

Graciela Machado (1970). Llicenciada en Belles Arts per la Facultat de Belles Arts de Porto. Màster en Gravat per la Slade School of Fine art i doctora en Disseny per la Facultat de Belles Arts de la Universitat del País Basc en 2007. Va obtenir la beca de la Fundació Calouste Gulbenkian i FCT. Actualment és professora auxiliar a la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Porto. Imparteix docència de gravat en grau i màster. Les seves línies d'investigació són la pràctica del gravat, l'espai i el temps en el taller i la forma en què aquests temes repercuteixen sobre les imatges.

Gema Navarro Goig. Llicenciada en Belles Arts per la Universitat Politècnica de València. Doctora en Belles Arts per la Universitat Complutense de Madrid. Professora Titular de la Facultat de Belles Arts (UCM). Membre del Grup de Recerca de la UCM LAMP. Les seves àrees de recerca són entre d'altres, el gravat, el llibre d'artista, la mitocrítica i la il·lustració editorial. Ha realitzat exposicions nacionals i internacionals i exercit tasques de comissariat en exposicions sobre el llibre d'artista i el gravat.

Neus Nualart Dexeus (1977). Doctora en Biologia (2017). Conservadora de l'herbari BC de l'Institut Botànic de Barcelona (CSIC-Ajuntament de Barcelona) des de 2010. Ha publicat 19 articles en revistes nacionals i internacionals i capítols de llibre. La seva línia d'investigació principal és la informàtica aplicada a la biodiversitat juntament amb taxonomia i l'estudi de nínxol de plantes al·lòctones.

Mónica Oliva Lozano (1973). Llicenciada en Dret (1996) i en Belles Arts (2003) per la Universitat Complutense de Madrid. Doctora (2013) i professora a la Facultat de Belles Arts, UCM on imparteix assignatures de Dibuix i Gravat. Les seves línies d'investigació se situen en les relacions entre l'art i el menjar (investigador convidada en les activitats educatives amb motiu de l'exposició de Ferran Adrià. Auditant els Processos de Creació, Fundació Telefónica); les eines de programari lliure en la creació artística i el llibre d'artista.

Francesc Quílez Corella. Conservador en cap del Gabinet de Dibuixos i Gravats del Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC).

Mar Redondo Arolas (1966). Doctora en Belles Arts per la Universitat de Barcelona. És professora i investigadora especialitzada en imatge de la Universitat de Barcelona. Component del Grup de

Recerca POCIÓ, Poesia i Educació. Ha publicat diversos llibres, articles i ha participat en exposicions nacionals i internacionals. Les seves línies d'investigació aborden els processos de creació fotogràfica; els mecanismes fotogràfics de representació i construcció identitàries; els dispositius d'exhibició i de publicació de la fotografia; les poètiques experimentals interdisciplinars, art visual i educació.

Pilar Rosado Rodrigo (1965). Doctora en Belles Arts. Màster en Creació Artística i llicenciada en Ciències Biològiques per la Universitat de Barcelona. Imparteix classes d'Aplicacions Gràfiques i de Processos de creació artística a la Universitat de Barcelona, i de programació i art interactiu a la Universitat Oberta de Catalunya (UOC). Entén la fotografia com una forma de pensar la realitat i la seva línia d'investigació consisteix en l'aplicació de models de visió artificial per a la catalogació i creació artístiques. En l'actualitat és artista resident a Roca Umbert Fàbrica de les Arts a Granollers.

Marta Saliné Perich (1967). Doctora en Història de l'Art UB. Màster en Museologia i Gestió del Patrimoni Cultural UB. Llicenciada en Filosofia i Ciències de l'Educació UB. Les seves línies de recerca són l'estudi de les arts aplicades a la construcció i especialment la ceràmica i el mosaic aplicats a l'arquitectura modernista. Dins d'aquesta temàtica ha realitzat diversitat de llibres, articles i exposicions. Camps desenvolupats: educació, arxius i museus.

Maristela Salvatori (1960) Doctora en Arts i Ciències de l'Art per la Universitat de París I - Panthéon - Sorbonne, Investigadora de Postgrau / CAPES a la Universitat Laval, Canadà. Llicenciada en Arts Plàstiques per l'Institut d'Arts de la Universitat Federal de Rio Grande do Sul, on és Professora Titular. Artista resident a la Ciutat Internacional de les Arts, a París, i al Centre Frans Masereel, a Anvers. És Becària de Productivitat en Investigació del CNPq.

Márcia Sousa (1975). Doctora en Poètiques Visuals (Universitat Federal de Rio Grande do Sul, Brasil, 2016). Màster en Processos Artístics Contemporanis (Universitat d'Estat de Santa Catarina). Llicenciada en Gravat (Escola de Música i Belles Arts do Paraná). Integrant dels grups de recerca "Art, ecologia i salut" (CNPq / UFPel) i "Expressions del múltiple" (CNPq / UFRGS). Actualment és docent al Centre d'Arts de la Universitat Federal de Pelotas, Brasil, on coordina un projecte que investiga les relacions entre Art i Naturalesa.

Ma. Dolors Tapias (1956). Doctora en Belles Arts per la Universitat de Barcelona. És professora i investigadora en fotografia i processos documentals al Departament d'Arts Visuals i Disseny de la UB. Ha dirigit 16 tesis doctorals sobre els processos de creació en fotografia i art contemporani. Ha escrit articles i participat en congressos. Ha estat investigadora del grup GRACMON i de diversos projectes d'investigació. Les seves línies de recerca són a partir dels processos de creació; fotografia i art contemporani; processos documentals; territori i construcció del paisatge.

Joan Vallès Xirau (1959). Doctor en Farmàcia (botànica) i llicenciat en Filologia catalana (llengua). Catedràtic de botànica a la Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació de la UB. Ha publicat 295 articles en revistes nacionals i internacionals, llibres i capítols de llibre. Les seves línies d'investigació són la biologia evolutiva, l'etnobotànica, la història de la ciència i la terminologia biològica. És membre numerari de la secció de Ciències Biològiques de l'Institut d'Estudis Catalans.

Antoni P. Vidal. Estudis de fotografia (especialitat en tècniques fotogràfiques antigues), serigrafia i gravat a la E.M.B.A. de Lleida. Compagina la feina de pintor, gravador i docent de sistemes

d'impressió amb la seva professió de dissenyador gràfic. Impulsor del Col·lectiu d'Artistes de l'Assalt, manté taller obert de gravat a Lleida on imparteix classes i realitza edicions. Ha comissariat diverses exposicions, recentment l'exposició itinerant Mímesi i Metàfora en homenatge a Pius Font i Quer.

Daniel Vitales Serrano (1983). Llicenciat en Biologia i en Ciències Ambientals. Doctor en Biologia (2015). Actualment és investigador contractat a l'Institut Botànic de Barcelona (CSIC). Ha publicat 21 articles en revistes nacionals i internacionals i capítols de llibre. La seva línia d'investigació principal és l'evolució del genoma i la diversificació en plantes.

Direcció del projecte:

Eva Figueras, Teresa Garnatje, Mar Redondo i Joan Vallès.

Organització:

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

EtnoBioFiC

institut
botànic

Centre mixt

CSIC

Col·laboració:

Vicerectorat d'Arts, Cultura i Patrimoni

Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona

Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació de la Universitat de Barcelona

Museu Nacional d'Art de Catalunya

Palau de la Música Catalana

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació
UNIVERSITAT DE BARCELONA

CeDocBiV
CRAI Universitat de Barcelona

Grup de Recerca en Història
de l'Art i del Disseny Contemporanis

UNIVERSIDADE FEDERAL
DO RIO GRANDE DO SUL

Institut
d'Estudis
Catalans

Generalitat de Catalunya
Institució de les Lletres Catalanes

i2ADS.

Erasmus+

Universitat
Pompeu Fabra
Barcelona

DIGIDOC Grup de Recerca
en Documentació Digital
i Comunicació Interactiva

UFPEL

CHROMA

RESTAURACIÓ DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

bellasartes
UNIVERSIDAD COMPLUTENSE DE MADRID

BAGUÉS MASRIERA
BARCELONA 1839

Organització:

Grup de recerca POCIÓ (UB) (<http://www.pocio.cat>), Institut Botànic de Barcelona (<http://www.ibb.csic.es>) i grup de recerca EtnoBioFic (UB-IBB) (<http://www.etnobiopicat>).

Col·laboració:

Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona: <https://www.ub.edu/portal/web/bellasarts>

Facultat de Farmàcia de la Universitat de Barcelona: <https://www.ub.edu/portal/web/farmacia>

Vicerectorat d'Arts, Cultura i Patrimoni: vr.arts@ub.edu

Centre de Documentació de Biodiversitat Vegetal (CeDocBiV) de la Universitat de Barcelona (https://www.ub.edu/web/ub/ca/recerca_innovacio/recerca_a_la_UB/observatoris/observatoris/cedobiv.html)

Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC). <https://www.museunacional.cat/es>

Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació. CRAI Biblioteca de Belles Arts de la Universitat de Barcelona. <http://crai.ub.edu/es>

Grup de Recerca DigiDoc, Departament de Comunicació, Universitat Pompeu Fabra. <https://www.upf.edu/ca/web/digidoc>

Institut d'Estudis Catalans (<http://www.iec.cat>)

Roca Umbert Fàbrica de les Arts, Ajuntament de Granollers. <http://rocaumbert.com>